

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 bani numărul 20

Administrația: Strada Mircea cel Mare No. 33

Abonamentul 10 lei pe an

SOCIETATEA AGRARA

Măine, Duminică, se întrunesc marii proprietari cultivatori din Dobrogea spre a se constitui în *Societate agrară*, afiliată celei din București, cu același nume.

Am publicat într'unul din numerele trecute *Apelul* semnat de un număr de trei-șase domni marii proprietari cultivatori din Dobrogea, în urma inițiativei luate de d-l C. Pariano, mare proprietar și cultivator model din comuna Hăsanca.

Marii cultivatori în Dobrogea, acei ce cultivă mai mult de una sută de hectare, se cifrează cu miile numai în județul Constanța. (După o modestă și foarte incompletă cercetare, prin registrele Casieriei, făcută de scriitorul acestor rânduri, altădată, sunt, numai în două plăși, Medgidie și Constanța, peste 500 alegători rurali de colegiul I, cei cu un venit anual de peste 1200 lei).

Apelul a fost tipărit și trimis, în foi volante, pe lângă câte-o scrisoare, tuturor cunoscuților. Nu ne îndoim de loc de reușita de astădată, având în vedere numărul și seriozitatea subscriitorilor, toți pătrunși de absoluta necesitate a unei asemenea instituții în provincia noastră.

Marea criză ce am străbătut anul trecut a dat la toată lumea de gândit.

Marii proprietari foncieri din țară, apreciând că îmbunătățirile ce agricultura reclamă nu se pot face numai prin guvern, de la care

ne-am obișnuit cu toții a aștepta totul, s'au constituit într'o puternică societate. În București, Organizația e croită după modelul societăților agrare din țările apusene, care au reușit a impune vederile lor întregii politici economice ale Statelor respective; fiind-că nevoile agriculturii sunt înseși ale țerei, pretutindenea, în toate statele.

Iată, după ziarul *Agrarul*, ce zice agrarii germani în astă privință: *«Agricultura reprezintă însuși patria, pentru că ea deține solul, simbolul cel mai vizibil și tangibil al suveranității naționale. Ca atare ea devine profesia cea mai înaltă, cea mai necesară pentru existența statului căci ea reprezintă soliditatea și perpetuitatea, baza și coloana vertebrală a națiunii. Ori câte cataclisme ar trece peste o țară, dacă solul rămâne în mâna unei puternice păturii de naționali, destinele ei se pot schimba, vremuri mai bune pot reveni, norocul se poate întoarce și să refacă o nouă viață patriei».*

Concurența strivitoare ce ne face alte țări agricole, cum sunt țările transatlantice pe deoparte, iar pe de altă parte, taxele vamale protecționiste ale țărilor industriale europene, au schimbat cu totul condițiunile de până acum ale agriculturii române, care se face numai de arendași, mai toți sărăciți acum. Pentru ca agricultura română să fie rentabilă în viitor, e nevoie de a se introduce reforme și îmbunătățiri mari, pe cari nu le pot face de cât proprietarii însuși.

Și, îmbunătățiri, cari să profite fie-căruia în parte și agriculturii în general, nu se pot face de cât

prin cooperarea tuturor; de aci necesitatea constituirii în societate a tuturor marilor proprietari de pământuri.

«Schimbările profunde, zice agrarii germani, pe care le-au provocat dezvoltarea tehnică și mai ales dezvoltarea căilor de comunicațiune din timpul nostru, au impus agriculturii o sumă de probleme necunoscute ei acum 25 sau 50 de ani. Producțiunea unor țări îndepărtate influențează adî asupra economiei fie-cărui gospodar. Toate împrejurările în zilele noastre, influențează în măsură mare și nu efortărea individuală sau societățile locale pot lupta împotriva unor asemenea factori. Agricultorul trebuie să știe adî a concepe lucrurile tot în mare. De aceea trebuie el să se adune în vederea efortărilor comune, și, pentru a desfășura o activitate mai mare și cu rezultate mai sigure, e nevoie de unirea tuturor agricultorilor din întreaga Germanie».

Societatea agrarienilor germani, care numără, de la 1885, de când e înființată, peste 13,000 membrii, din toate statele germanice, cum ne spune tot *Agrarul*, e împărțită în mai multe secțiuni, cari lucrăză separat spre binele tuturor. Astfel sunt: *secția pentru îngrășăminte*, cu experiența și importanța fie-cărui fel de îngrășământ; *secția agriculturii*, cu biourourile de informații și stațiunile experimentale asupra diferitelor plante, specii și varietăți; *secțiunea creșterii animalelor* cu mai multe comitete, care dirigiază creșterea diferitelor soiuri de vite în vederea anumitelor

trebuințe ale țării și localităților; *secțiunea furagială*, care se ocupă cu vinderea și cumpărarea de nutrețuri; *secțiunea tehnică* cu irigațiunile, drenagiul și transportul produselor pe căile ferate; *secțiunea instrumentelor agricole*, cu experiențele și concursurile la care sunt supuse mașinile agricole; *secția clădirilor rurale*, cu condițiile ce trebuie să însușiască o clădire rurală, ca igiena și economie; *secțiunea arboriculturii și viticulturii*, cu soiurile cele mai bune de pomi, de vițe și fabricația vinului; *Comitetul special pentru comptabilitatea agricolă*, care prin oamenii săi conduce registrele acelor cultivatori, cari nu dispun de un contabil, și procură de lucru la muncitorii și ucenicii agricoli.

Mai sunt apoi o mulțime de alte comitete, cu un caracter mai restrâns de ocupațiune. Ast-fel sunt comitete care aranjază *exposițiile de furagi, de păseri, de pește și lăptării*, comitete care se ocupă cu *organizarea călătoriilor* pe cari le întreprind membrii societății, pentru a studia agricultura din alte regiuni și țeri, comitete pentru *combaterea epizootiilor*, pentru *vânzarea produselor agricole* etc.; *un biuro* pentru informații celor ce n'au cunoștințe de agricultură, care dresează planul unei moșii și sistemul de cultură de întrebuințat etc. etc.

Ast-fel e organizată marea societate a agricultorilor germani care impune astăzi politica ei economică tuturor statelor germanice; ast-fel s'a pus bazele Societății Agrare a Marilor Proprietari din România, căreia, inițiatorii au înțeles să afilieze pe agrarieni dobrogeni.

Necesitatea înființării acestei filiale e cu atât mai simțită aci, cu cât agricultura Dobrogei diferă mult de a restului țării: ca sol, climă și împrejurări economice, până la un punct și chiar politice; asupra cărora am insistat de multe ori în coloanele acestui ziar.

Să nu uităm a adăuga aci că, acum vre-o 8 ani, s'a mai încercat formarea în Dobrogea a unei societăți agricole, — atât necesitatea a fost de simțită, dar n'a izbutit.

Să sperăm că de astă-dată munca, stăruința și sacrificiile de astăzi și acum, nu vor rămâne fără efect. În această speranță, încheiem cu apelul tot al agricultorilor germani, dascălii pământului, pe care 'i reproducem după recenziunea d-lui V. M. Cogălniceanu, din revista *Agrarul* a Societății din București:

A deștepta puterea necesară de rezistență, a lucra pentru îmbunătățiri reale, este posibil numai printr-o participare a tuturor cari înțeleg marile probleme ale vieții actuale și cari au curajul de a îndeplini toate datoriile ce le impune profesiunea lor de agricultori. La acești bărbați ne adresăm și printre aceștia sperăm Societatea să găsească oameni cari să-i permită de a dispune de puterile și mijloacele necesare de a-și îndeplini marea ei sarcină.

P. Grigorescu.

SINDICATUL MARILOR PROPRIETARI

din Societatea Agrară

STATUTELE

Consacrând acest număr exclusiv agriculturii — marilor cultivatori din Dobrogea, cei mai mulți abonați ai ziarului nostru, reproducem după ziarul Societății agrarilor din București, Statutele sindicatului ce s'a format în sinul acelei societăți, ca să se vadă cât de serios se lucrează, și de cât folos ar putea fi și pentru Dobrogea formarea unui asemenea sindicat.

Eată acele statute, precedate de aprecierile ziarului în cestiune, de la 1 Martie anul curent 1902:

Prin formarea unui sindicat agricol al marilor proprietari din societatea Agrară — ale cărei statute le publicăm aci — s'a împlinit o lacună și s'a dat corp unei necesități vii simțită de toți cultivatorii noștri.

Acuma când sindicatul este format, nu rămâne de cât pentru ca succesul lui să fie deplin și să poată fi dat ast-fel ca pildă tuturor cultivatorilor, ca membrii lui să lucreze cu toată trageră de inimă pentru propășirea lui și ca să se înscrie cât mai mulți într-insul. Că 'i una din condițiunile princi-

pale pentru succesul unei asemenea întreprinderi este participarea unui mare număr de aderenți.

Să sperăm că față de importanța acestui sindicat, adeziunile numeroase nu vor lipsi. Adeziunile se vor trimite pe adresa d-lui N. St. Cezianu.

Scopul sindicatului

Art. 1. Intre membrii Societății Agrare din București s'a înființat un Sindicat care are de scop:

a) Studiarea și apărarea intereselor agricole, căutând să facă să beneficieze membrii săi de avantajele unei asociațiuni libere, în care toți societarii uniți prin legătura unei solidarități frățesii se vor ajuta și susține mutual.

b) Sindicatul 'și propune de a mijloci în cumpărare și vânzare de semințe, uleiuri, vite, mașini, instrumente agricole și orice material trebuincios agricultorului, precum și de a mijloci la vânzarea în comun a produselor.

c) Să înlesnească în interesul membrilor săi exploatarea agricolă prin înființarea unei case de credit agricol mutual.

d) Să înlesnească participarea membrilor din asociațiune la licitațiunile produselor agricole făcute de stat, județ, comună, sau orice alte administrațiuni publice.

Art. 2. Durata Sindicatului este nelimitată. Sediul său este în București.

Asociațiunea începe din ziua publicării statutelor sale.

Art. 3. Sindicatul va înființa un biuro de informațiuni spre a permite fie-cărui societar să obție gratuit informațiunile trebuincioase asupra tuturor chestiunilor privitoare la agricultură.

Art. 4. Sindicatul va publica când va crede de cuviință darea de seamă sumară a lucrărilor sale în «Revista Societății Agrare».

Organizațiunea

Art. 5. Sindicatul se compune din toți membrii Societății Agrare cari vor declara că doresc să facă parte din sindicat și cari vor iscăli statutele.

Membrii sindicatului plătesc fiecare o cotizațiune anuală de 20 (două-zeci lei) și au fie-care același avantaj.

Art. 6. Ori-ce membru din sindi-

cat e liber a se retrage ori-când va voi, plătind însă cotizațiunea pe anul curent.

In caz de excludere cotizațiile întârziate sunt singure exigibile.

Art. 7. Ori-care ar fi data admiterei cotizația se plătește pe anul întreg.

Membrul demisionat sau exclus nu păstrează nici un drept asupra patrimoniului sindicatului.

Administrațiunea

Art. 8. Sindicatul e condus de un *Consiliu de Administrație* compus din 7 membri, dintre cari: un președinte, un vice-președinte, un secretar și un casier.

Un șef de cancelarie-contabil care va putea fi luat în afară de membrii sindicatului, lucrează sub ordinele consiliului de administrație. El nu va putea participa întru nimic la administrarea sau direcțiunea sindicatului.

Art. 9. Dacă la prima convocare consiliul nu se întrunește, la a 2-a convocare se va ține ședință cu ori-care va fi numărul, nici odată însă mai mic de trei.

Art. 10. Membrii consiliului de administrație nu contractează prin gestiunea lor nici o obligațiune personală sau solidară către membrii sindicatului, către furnisori, sau alte persoane.

Dânsii nu răspund de execuția mandatului lor.

Art. 11. Președintele dirijează lucrările sindicatului cu concursul consiliului de administrație, îl convoacă și prezidă ședințele sale, precum și adunările generale. El are vot decisiv în caz de paritate. El iscălește împreună cu secretarul procesele-verbale ale ședințelor și scrisorile de admitere. In fine el dă curs tuturor lucrărilor curente.

In caz de absență el este înlocuit de vice-președinte sau în lipsa acestuia de cel mai în vîrstă dintre administratori.

Art. 12. Șeful cancelariei ține corespondența și o iscălește la caz de trebuință prin delegația președintelui.

El redigiază procesele verbale ale ședințelor și prepară pentru secretar darea de seamă a lucrărilor și rezultatelor obținute de societate pe care o prezintă adu-

nării generale în fie-care an secretarul împreună cu președintele.

Tot șeful cancelariei ține registrele în cari se vor trece toate încheerile consiliului.

(Va urma)

Informațiuni

Publicăm astăzi Bilanțul și contul Profit și Perderi al Băncii de Scont din Constanța.

Din cuprinsul lor se vede că Banca n'a putut da anul acesta, ca dividend acționarilor, de cât 75% asupra capitalului întreg versat, încă din primul an de constituire.

Causa este imobilizarea, pe anul întreg, a sumei de 150,000 lei, despre care am vorbit altă dată și a unor acțiuni în depozit în valoare de peste 50,000 lei și a pierderilor suferite la unele din ele, până când s'a hotărît de către Consiliul de administrație desfacerea lor, în cea mai mare parte. Din aceste cauze Banca n'a lucrat tot anul de cât cu un capital de abia de 200,000 lei. Se speră că anul acesta Banca va reintra în capitalul imobilizat, la Hrisicos și Hagi N. Cristofor. și cum depozitele de economii au ajuns deja la peste un sfert de milion, mai reducându-se și chiria de 3500 lei a localului la cei mult 1500, dividendele vor fi mult mai mari la sfârșitul anului curent.

S'a format în oraș și județ mai multe societăți de economie, cu capitaluri însemnate, cum este cea din Hârsova și Medgidie și Societatea meseriașilor. Unele din ele fac largi operațiuni de împrumut și alte afaceri. De ce nu se tipăresc situațiunile la sfârșitul anului, fie ca reclamă, fie ca dare de seamă spre cunoștința tuturor societărilor, spre încurajarea acestor instituții și imitarea lor de către alte centre? cum fac societățile la fel din Transilvania, al căror număr au trecut de 80 în toată Transilvania, stăpânind întreaga piața financiară de acolo?

Ce, e cheltuială mare 30—40 lei, la capitaluri ce ating suma de 100.000 lei, cum e Hârsova și Med-

gidie? Dacă operațiunile și afacerile ce fac sunt destul de solide, și așa trebuie să fie de vreme ce persistă de ani, și merge prosperând, cum ni se asigură, publicarea situațiunilor ar fi de folos pentru toată lumea; egoismul e cât se poate de rău înțeles aci. Vom reveni.

D-l Prim-ministru D. A. Sturdza a plecat din Constanța Miercuri la orele 2 $\frac{1}{2}$, după prânz. Prima noastră informație era cea adevărată.

Oamenii serioși din Constanța vorbesc de demisia d-lui Luca Ionescu din postul de secretar general al ministerului de interne.

Politica geanabetistă.—Leafa avocatului Primăriei s'a fiesat prin bugetul anului viitor la 300 lei lunar, cu 30 lei mai mult de cât primesce avocatul Statului pentru ambele județe Constanța și Ialomița. Titular nu s'a numit încă, ci se dă d-lui Belcie, sub titlu de angajamente, până la numirea primarului, care dacă va fi strein de consiliul comunal, de numirea d-lui Chr. Georgescu, acesta să poată fi numit—*e neapărată nevoc*—avocat al comunei, și Căpitanul I. Niculescu, al cărui post de ofițer al stărei civile s'a suprimat, să fie numit ajutor.

Asta a fost toată pricina??

Ziarul *Liberalul* din Iași, organul oficios al guvernului, din adoua capitală a țerei, apără elogiios pe d-l prefect Quintescu, de bârfelile ziarelor care l'au atacat. Prin urmare mute'și gândul, redacțiile și corespondenții locali ai ziarelor *Apărarea Națională* și *Dorul Românului*, pe care *Liberalul* o numesce «Ciupercă veninoasă», precum și abonații și prietenii locali, de la dislocarea actualului prefect al Constanței.

Ne permitem a supune la cunoștința d-lui ministru al Domeniilor următoarele:

Mai peste tot, movilele făcute de depozitul de rebel și de inginerii parcelatori, prin anul 1883 și 1884, și de atunci încoace, împrejurul satelor, constituind vetrele lor și împrejurul terenelor de plantație

comunale, sunt deteriorate, greu de găsit și recunoscut, mai cu seamă pe unde ele se limitează cu prisoasele statului, pentru mărirea eventuală a satelor. Ar fi bine ca d-l ministru să dea un ordin circular în Dobrogea, spre restabilirea lor. Iar cu această ocazie să oblige pe comune a coordona acetele de delimitare și parcelare cu planurile aflate la comuna, și a le cartona la un loc, actualmente fiind împărțite și pe alocuirea într-o stare deplorabilă, de neîntrebuințat.

Mal lăsându-se așa, aceste acte vor deveni netrebnice, și vor trebui mișcate spre recopiarea și trimiterea lor la comune.

Amicul nostru d-l G. Tănăsescu, institutor la școala «Principele Ferdinand» din Constanța, și-a tipărit și împărțit unor prietini teza sa de licență, *Privilegiile în dreptul roman și român* susținută cu un strălucit succes la facultatea de drept din București, în ziua de 25 Februarie a. c.

Impărtășim cu drag această plăcută veste tuturor prietinelor, vechi abonați ai ziarului, și celor noi, adăugând că de la 1 Septembrie a. c. d-l Tănăsescu se va înscrie în baroul local.

D-l D-r Al. Tălășescu, medicul Portului Constanța și-a tipărit în

broșura studiul d-sale din «Călușa Sanitară și Igienică», intitulat: *Bazele Profilaxiei Tuberculozei*, tratând cu multă competență acest subiect atât de important din punct de vedere al măsurilor generale sanitare, ce trebuie luate spre prevenirea lăptreii teribilului flagel în orașe și sate.

A reapărut în Constanța revista *Ovidiu*, redactată de d-l P. Vulcan, cu concursul mai multor amatori de literatură.

Pentru d-nii agricultori
Fasole oloaga de Moldova

pentru sămînță, două varietăți, *lunguiață rotundă, cu creșterea în formă de tufișoară și lunguiață turtită, acățătoare*, precum și *fasole grasă rotundă (ghiulea)* recolta anului 1901, foarte productive și acclimatate solului dobrogean, se găsește de vânzare la d-l **P. Grigorescu**, str. Mircea-cel-Mare No. 63, cu prețuri moderate.

BANCA DE SCONT DIN CONSTANȚA
SOCIETATE ANONIMA
CAPITAL 400.000 LEI.

CONVOCARE

D-nii acționari sunt rugați a se întruni în adunare generală ordinară, Luni 25 Martie a. c., la orele 9 a. m., în localul Camerei de Comerț din Constanța.

Ordinea zilei:

1) *Cetirea rapoartelor Consiliului de administrație și de cenzori;*

2) *Aprobarea bilanțului și descărcarea consiliului de administrație de gestiunea sa;*

3) *Distribuirea beneficiului conform raportului;*

4) *Alegerea a trei membri în consiliul de administrație în locul D-lor Luca Ionescu, A. Cosma, Al. Nestor, eșiff conform art. 21 din statute; a trei cenzori și a trei supleanți.*

Atât D-nii membri ai consiliului de administrație, cât și D-nii cenzori și supleanți pot fi realesi.

Conform statutelor, cinei acțiuni dau dreptul la un vot. Nimeni nu poate avea mai mult de 10 voturi pentru sine și 10 ca mandatar.

Acționarul care dorește a lua parte la adunarea generală, trebuie să depună cel mai târziu până la 15 Martie seara, acțiunile sale, la Casa societății, sau la Banca de Scont din București și la sucursalele ei din Galați și Brăila.

Proccurele făcute pe formularul societății trebuie depuse până în ajunul adunării.

In cas când în ziua de 25 Martie nu se ca putea întruni numărul de acționari cerut, întrunirea se va amâna pentru ziua de 1 Aprilie, când se va putea lucra cu orî care ar fi partea de capital reprezentată.

In acest cas depunerea acțiunilor în vederea adunării generale se va putea efectua până la 27 Martie a. c.

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE.

BANCA DE SCONT DIN CONSTANȚA

BILANȚ GENERAL

INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 1901.

ACTIV		PASIV	
Cassa	Lei 29544 —	Capital	Lei 400000 —
Efecte scontate	355907 95	Fond de rezervă	6266 23
» publice	66012 95	» extra-ordinar	5800 —
» reescontate	212795 75	» ajutor al impiegaților	572 91
» în suferințe	52549 10	Depuneri spre fructificare	134340 75
» spre încasare	43854 40	Diverși efecte reescontate	212795 75
Mobilier & Material	7113 42	Dividende neridicate	346 35
Cheltueli de constituire	3492 64	Rescontul anului viitor	4502 05
Conturi-curente	88525 72	Conturi-curente și de valori	503411 70
Conturi de valori	432888 35	Profit & Perdere	24648 54
	1292684 28		1292648 28

PROFIT și PEREEERE

INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 1902.

DEBIT		CREDIT	
Fond de rezervă fructificat 5%	Lei 298 39	Dobânși & beneficii diverse	Lei 56721 13
Mobilier amortisarea 10%	790 38	Venitul Comisionului de cereale	4210 85
Cheltueli de constituire	873 16		
Efecte publice diferențe de curs	1867 80		
Cheltueli de ad-ție & comision	27951 66		
Reescontul anului viitor	4502 05		
Sold drept, beneficiu net	36283 44		
	24648 54		
	60931 98		60931 98

Președinte, **M. Koloiu.**

Comptabil, **L. A. Măruchi.**

Membrii: D. Bărbulescu, A. Cosma, T. A. Holban, Luca Ionescu, Al. Nestor, Luca Oancea, Irimie Er. Popa, Al. N. Zissu.

Cenzorii: P. Grigorescu, L. A. Lascaridi, V. Paspatti.

Girant responsabil, Costică M. Niculescu.

Tipografia «AURORA» Frați Grigoriu Constanța.